

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
BNR/D.R./200900192-2

Arkivnr:
3105

Dato:
28. oktober 2009

Utkast til forskrift om strålevern og bruk av stråling – Hørings svar.

Det vises til departementets høringsdokumenter av 30. juni 2009. Videre vises det til kontakt med departementet i slutten av september der det ble gitt aksept for utsatt høringsfrist.

Bruk av stråling i diagnostisk øyemed er av svært stor betydning for tannleger. Enhver tannlege benytter røntgen i utøvelsen av tannhelsetjeneste. I tillegg benyttes laser og andre former for stråling. Det er svært viktig for foreningen at regelverk er utformet slik at strålevern for pasienter og tannhelsepersonell ivaretas, men at det samtidig tas hensyn til at kravene er gjennomførbare praktisk sett.

I tillegg til almentannlegers daglige bruk av stråling er det innen odontologi også innført en ny godkjent spesialitet i kjeve- og ansiktsradiologi som er innrettet mot avanserte radiologiske undersøkelser innen kjeve- og ansiktsregionen. Denne spesialistforeningen har også avgitt hørings svar, som er vedlagt.

Hovedstyret i Den norske tannlegeforening har behandlet utkastet til forskrift. De deler av forskriften som i første rekke er av betydning for tannleger er bestemmelsene i ny forskrift § 43 om medisinsk kompetanse og § 46 om kompetanse for å betjene apparatur for medisinsk strålebruk. Nedenfor følger kommentarer til den enkelte av disse bestemmelsene.

Til § 43 f)

Det fremgår av § 43 bokstav f) at ved tannrøntgen (rørspenning mindre enn 75 kV) skal tannlege eller tannpleier inngå i virksomheten; ved spesialundersøkelser, tannlege med relevant spesialistkompetanse. Tannlegeforeningen har vært i kontakt med Statens strålevern som opplyser at kravet ikke er ment å være innskjerpende ift. dagens forskrift. Tannlegeforeningen har likevel følgende kommentarer:

- Enhver tannklinikk benytter dentale røntgenapparater, noen av den konvensjonelle sorten, men også digital røntgen er utbredt. Den tekniske utvikling har medført at svært mange tannleger også benytter OPG eller såkalt panoramarøntgen i sin virksomhet. Også hos spesialister i kjeveortopedi er OPG svært vanlig og likeledes Cephalostat, CEPH. Slike apparater har en rørspenning over 75 kV, så vidt vites ligger rørspenningen på rundt 85 kV for OPG. Slik forskriftskravet er utformet vil det ikke ivareta utviklingen og virker dermed begrensende ift. vanlige moderne diagnostiske verktøy som OPG og CEPH. Tannlegeforeningen ber om at forskriftsutkastet endres slik at det tas hensyn til at OPG og CEPH er i vanlig bruk.

- Det fremgår av bestemmelsen at kompetansekravet medfører at tannlege inngår i personellet. Tannlegeforeningen regner med at det betyr at det fortsatt er adgang til å bruke medhjelpere innenfor den ramme som helsepersonelloven § 4 og § 5 åpner for. På den forutsetning har foreningen ingen kommentar.

Norsk forening for kjeve og ansiktsradiologi (NFKAR) har kommet med et eget forslag til formulering av § 43 f) som skiller mellom intraoral og ekstraoral dentalradiografi og der det ved ekstraoral dentalradiografi skal tannlege inngå med relevant kompetanse. Både OPG og CEPH er ekstraoral. Ordlyden relevant kompetanse kan tolkes slik at det stilles krav til opplæring eller utdanning ut over det som kreves i dag. Det er ikke ønskelig sett fra Den norske tannlegeforenings side. Det er viktig for foreningen at forskriftskravet utformet slik at det ikke oppstår tvil om at tannleger generelt skal kunne benytte OPG og CEPH.

Foreningen foreslår følgende formulering:

Ved bruk av dentalrøntgenapparat (herunder OPG og CEPH) der anvendelsesområde er beregnet for ordinær tannlegepraksis, tannlege eller tannpleier; ved spesialundersøkelser, tannlege med relevant spesialistkompetanse.

Ovennevnte formulering vil inkludere at tannpleiere benytter OPG og CEPH. Dersom det er ønskelig å sondre ytterligere foreslår Tannlegeforeningen alternativt:

Ved dentalrøntgen, tannlege eller tannpleier; ved bruk av OPG og CEPH, tannlege; ved spesialundersøkelser, tannlege med relevant spesialistkompetanse.

Forslagene innebærer å få det helt utvetydig frem at OPG og CEPH kan benyttes av tannleger generelt. Alternativt må bestemmelsen som nevnt endres slik at nivået for rørspenning settes slik at den tar hensyn til at OPG er i ordinær bruk.

Til § 43 k)

Det fremgår av § 43 k) at ved medisinsk behandling av munnhule med optiske kilder skal lege eller tannlege inngå i virksomheten. Laser er i bruk i tannlegevirksomhet. Tannlegeforeningen har etter kontakt med Statens strålevern fått avklart at inn under optiske kilder regnes enhver form for laser, uavhengig av klasse. Dermed kan Tannlegeforeningen støtte forslaget til ny bestemmelse.

Til § 46, første ledd

Det fremgår av vedlagte høringsuttalelse fra kjeve- og ansiktsradiologene at de ønsker en tilføyelse i § 46 første ledd første setning for å inkludere kjeve- og ansiktsradiologer blant dem som kan bruke avansert apparatur. I tillegg ønsker NFKAR tilføyd en ny setning om at CBCT kan også betjenes av tannlege med relevant kompetanse. Tannlegeforeningen kan slutte seg til begge disse forslagene.

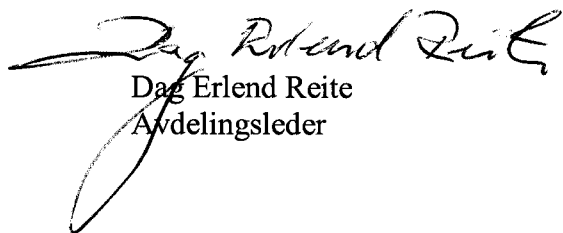
I siste setning av § 46, første ledd er det tatt inn ett unntak for det som kalles enkel konvensjonell dentalrøntgenapparat. Det er ikke klart hvor skillet går mellom avansert apparatur som bestemmelsen stiller særskilte kompetansekrav for å bruke og unntaket.

For Tannlegeforeningen er det svært vesentlig at unntaket blir utformet slik at alle former for røntgenapparater som benyttes i alminnelig tannlegevirksomhet blir omfattet. Med uttrykket konvensjonell dentalrøntgenapparat oppfattes språklig først og fremst tradisjonelle apparater. Nyere typer digitalrøntgen, OPG, Cephalostat (CEPH) og lignende kan bli definert utenfor, noe som vil medføre en innskrenkning som ikke er hensiktsmessig. Foreningen ber om at formuleringen endres slik at den lyder:

Kravet gjelder ikke.....og dentalrøntgenapparat(herunder OPG og CEPH) der anvendelsesområde er beregnet for ordinær tannlegepraksis.

Da vil unntaket være utformet slik at det omfatter rådende praksis hva gjelder almentannlegens og spesialisters ordinære bruk av dentalrøntgenapparat.

Med vennlig hilsen
Den norske tannlegeforening

Dag Erlend Reite
Avdelingsleder

Vedlegg: 1